

OSKA välistööjõu vajaduse uuring

Silja Lassur, Andres Viia

2025

MKMi tellimus

EESMÄRK:

selgitada välja, millistel tegevusaladel ja ametirühmades ning kui palju vajame järgmisel kümnendil tööjõupuuduse leevendamiseks välistööjõudu

Ajakava: märts–detsember 2024

MILLEST ARUANNE KOOSNEB?

Välistööjõu mõju majandusele ja tööturule

Kolmandatest riikidest töörande reguleerimise meetmed –
teiste riikide kogemused ja Eesti meetmed

Välistööjõud Eesti tööturul aastal 2023

OSKA üldprognoos ja tööjõuvajadus 2035

Välistööjõu mõju majandusele ja tööturule

VAJADUST TEKITAB:

Vananev rahvastik
Väärtuste muutumine
Hariduse mittevastavus
tööturule

MÕJU SÕLTUB:

Rände eesmärk - vabatahtlik
ränne vs rahvusvaheline kaitse
Rände kestus
Töötaja kvalifikatsioon
Konkurents vs täiendav tööjõud
Tööturu institutsioonide
tugevus

TÖÖRÄNDE REGULEERIMISE MEETMED

KAITSE- MEETMED

Tööturutest

Kvoot

Palgakriteerium

Punktisüsteem

VÕIMESTAMISE MEETMED

Tööjõupuudusega ametialade nimekiri

Tööjõudu vajavate majandussektorite
nimekiri

Usaldusväärne tööandja

Tööotsimise viisa

Startup-viisa

Kiirmenetlusprogrammid

UUS SUUND! Rändekoostöö kolmandate riikidega!

Eesti töörendepoliitika on killustunud ja keeruline

KAITSE- MEETMED

Sisserändekvoot

Palgakriteerium

Tööturutest

VÕIMESTAMISE MEETMED

Startup-viisa

Kasvuettevõtte viisaprogramm

IKT-spetsialistide regulatsioon

Tippspetsialistide regulatsioon

Välistööjõud (kajastub TÖRis)

ELi kodanikud, Šveits, Norra, Island, Liechtenstein

Kolmandate riikide kodanikud

Pikaajaline elamisõigus (pärast 5 a)

Tähtajaline elamisõigus (5 a)

Lühiajaline töötamine (kuni 12 k)

Tähtajaline elamisluba (kuni 5 a, pikendatav)

Pikaajaline elamisluba (tähtajatu)

+ lähetatud töötajad (Tööinspeksioon)

Renditööjõud, hooajatöötajad

Püsiv tööjõud

Ajutine tööjõud

Püsiv tööjõud

Välistööjõud (kajastub TÖRis)

ELi kodanikud, Šveits, Norra, Island, Liechtenstein

Kolmandate riikide kodanikud

Pikaajaline elamisõigus (pärast 5 a)

Tähtajaline elamisõigus (5 a)

Lühiajaline töötamine (kuni 12 k)

Tähtajaline elamisluba (kuni 5 a, pikendatav)

Pikaajaline elamisluba (tähtajatu)

+ lähetatud töötajad (Tööinspeksioon)

Renditööjõud, hooajatöötajad

Püsiv tööjõud

Ajutine tööjõud

Püsiv tööjõud

Välismaalasi TÖRis 2023. aastal
kokku
143 100

Alaline
elamisõigus
4700

	1200
	760
	750
	240
	230

Pikaajaline
elamisluba
72 000

	34 620
	30 950
	2230
	510

Tähtajaline
elamisluba
50 900

	32 260
	5590
	1260
	1250
	870

Tähtajaline
elamisõigus
6000

	1210
	970
	440
	400
	360

Lühiajaline
töötamine
9400

	4330
	1710
	890
	490
	310

PÜSIV TÖÖJÕUD
76 700

AJUTINE TÖÖJÕUD
66 400

Välismaalasi TÖRis 2023. aastal
kokku
143 100

Alaline
elamisõigus
4700

	1200
	760
	750
	240
	230

Pikaajaline
elamisluba
72 000

	34 620
	30 950
	2230
	510

Tähtajaline
elamisluba
50 900

	32 260
	5590
	1260
	1250
	870

Tähtajaline
elamisõigus
6000

	1210
	970
	440
	400
	360

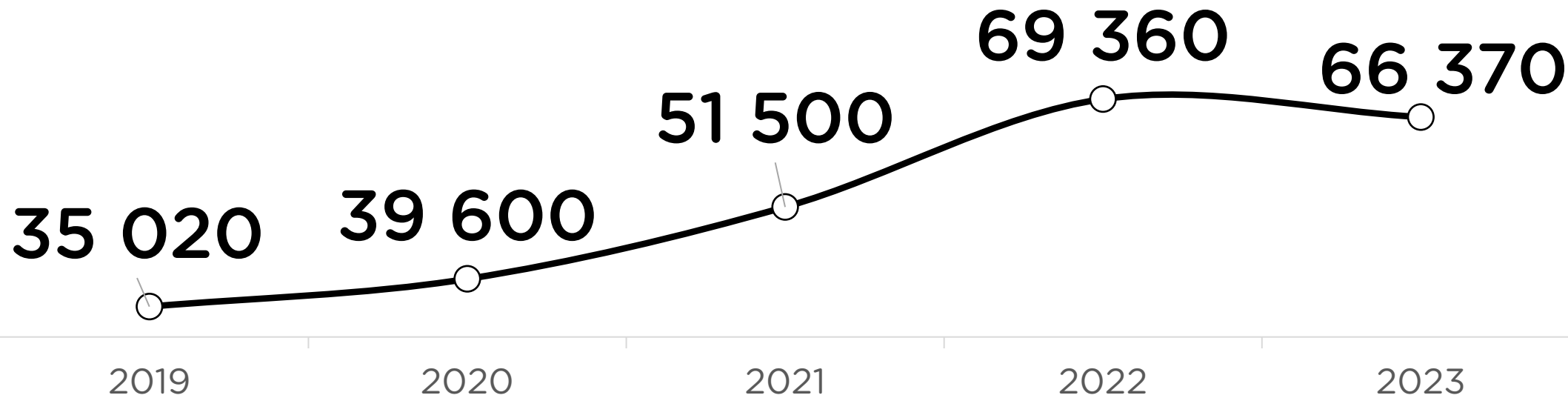
Lühiajaline
töötamine
9400

	4330
	1710
	890
	490
	310

PÜSIV TÖÖJÕUD
76 700

AJUTINE TÖÖJÕUD
66 400

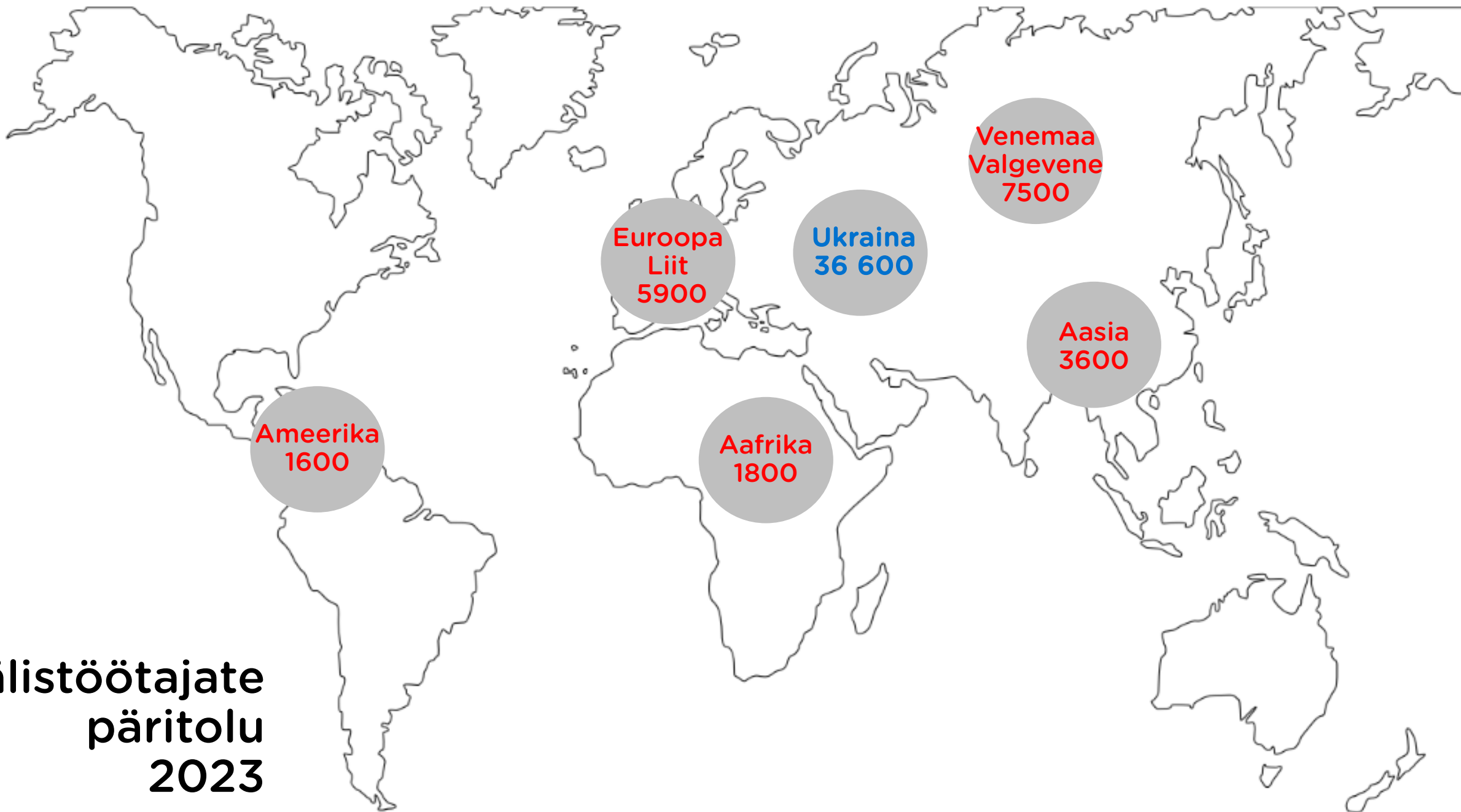
AJUTINE TÖÖJÕUD

TOP 5 riigid

Välistöötajate päritolu 2023

AMETIALAGRUPP

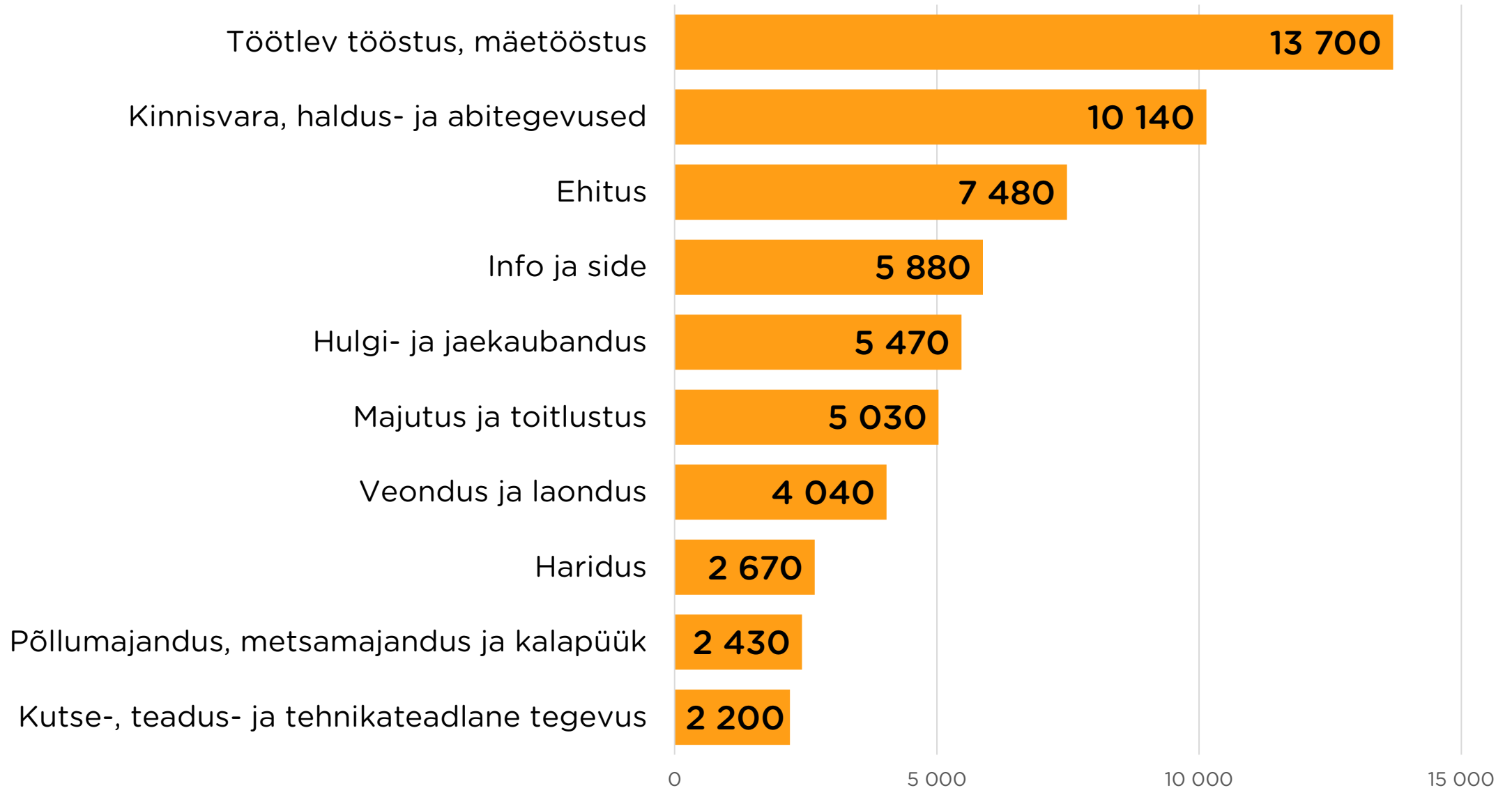
ARV

Metalltoodete valmistajad	24	4790
Lukksepad	20	920
Tarkvaraspetsialistid	20	3690
Toidu- ja joogitootjad	19	1430
Tootmise/kaubanduse lihttöötajad	19	4010

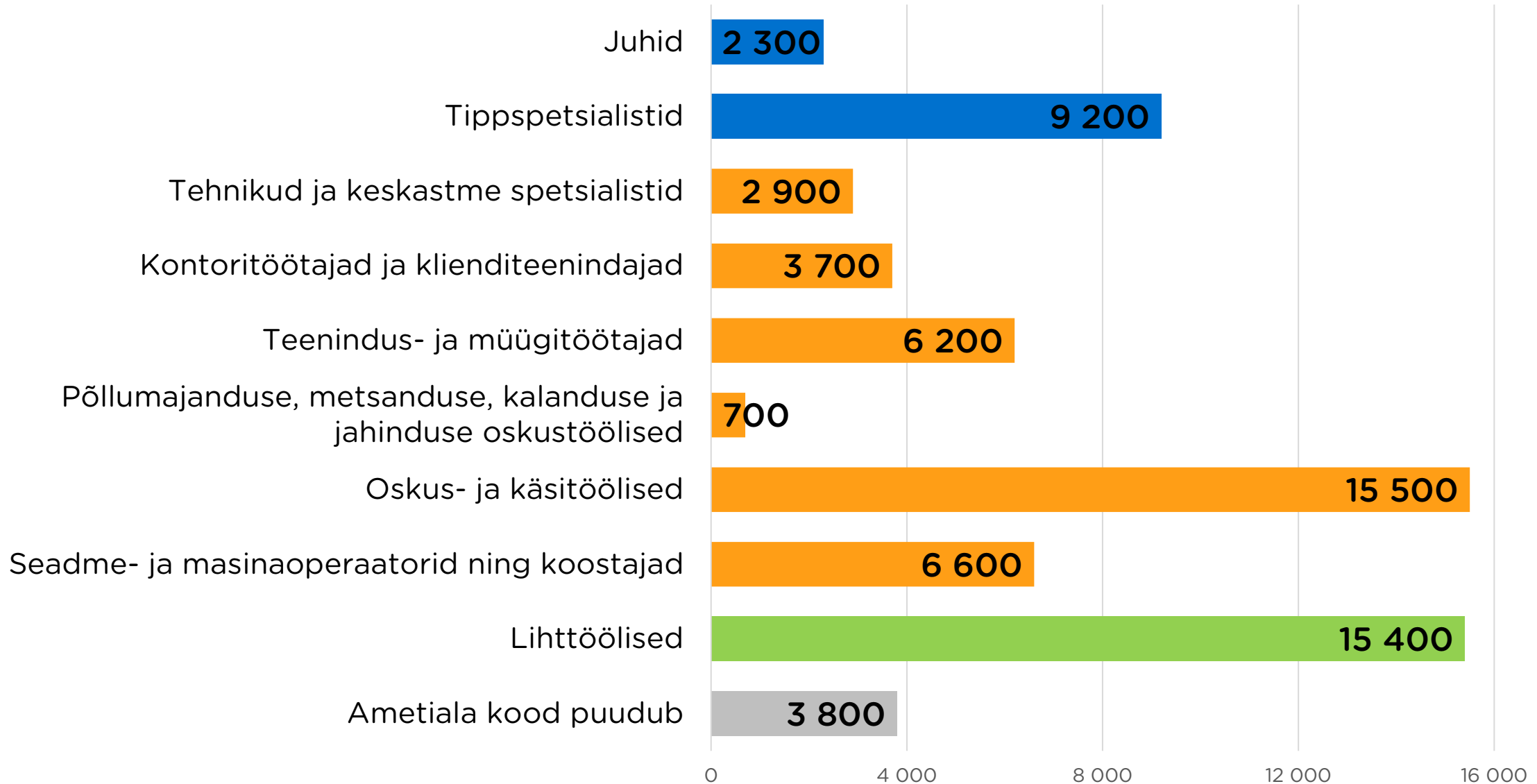
Ehitajad	19	7190
Kokad	19	2070
Metsanduse oskustöötajad	15	610
Põllumehed	15	1980
Koristajad	14	5370

Tööstusoperaatorid	13	910
Masinate ja seadmete tehnikud	13	2400
Toitlustuse teenindajad ja lihttöötajad	11	2580
Muud lihttöötajad	11	1370
Administratiivtöö lihtametnikud	11	1730

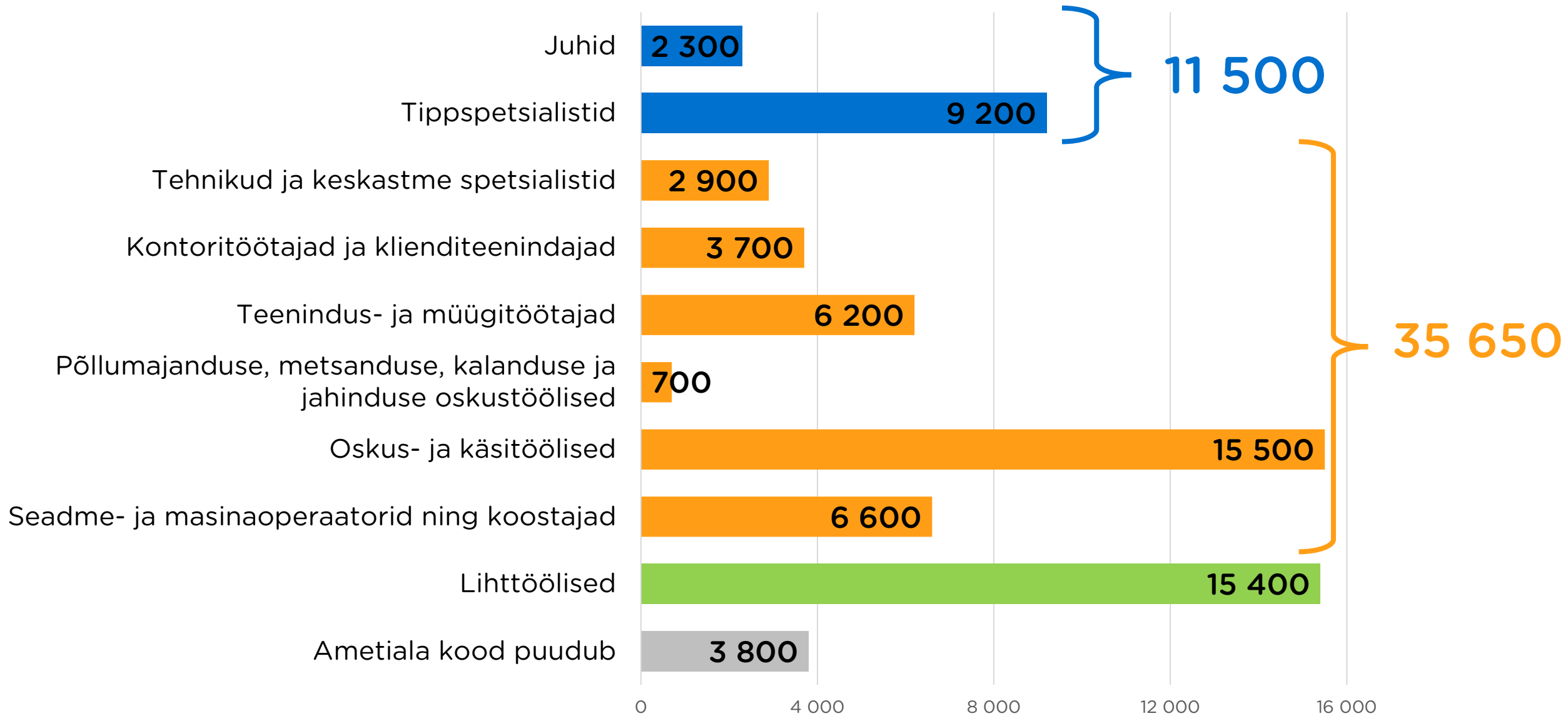
AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD TEGEVUSALA JÄRGI, 2023

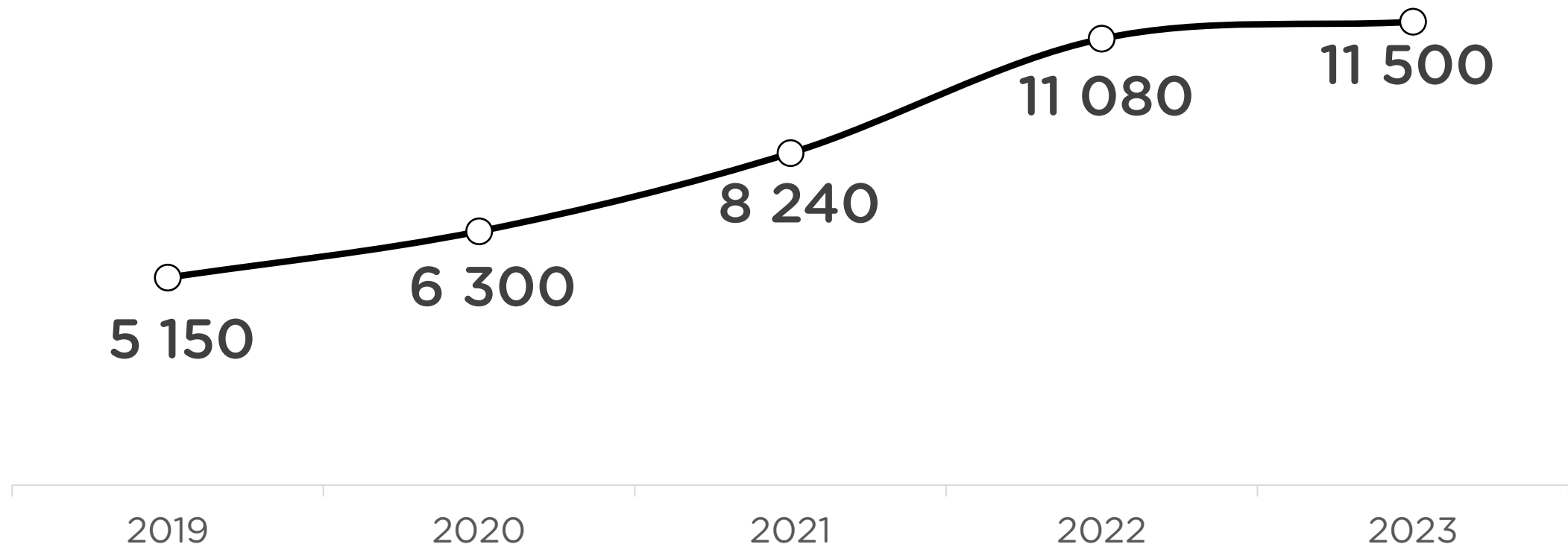
AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD AMETIALA PEARÜHMA JÄRGI, 2023

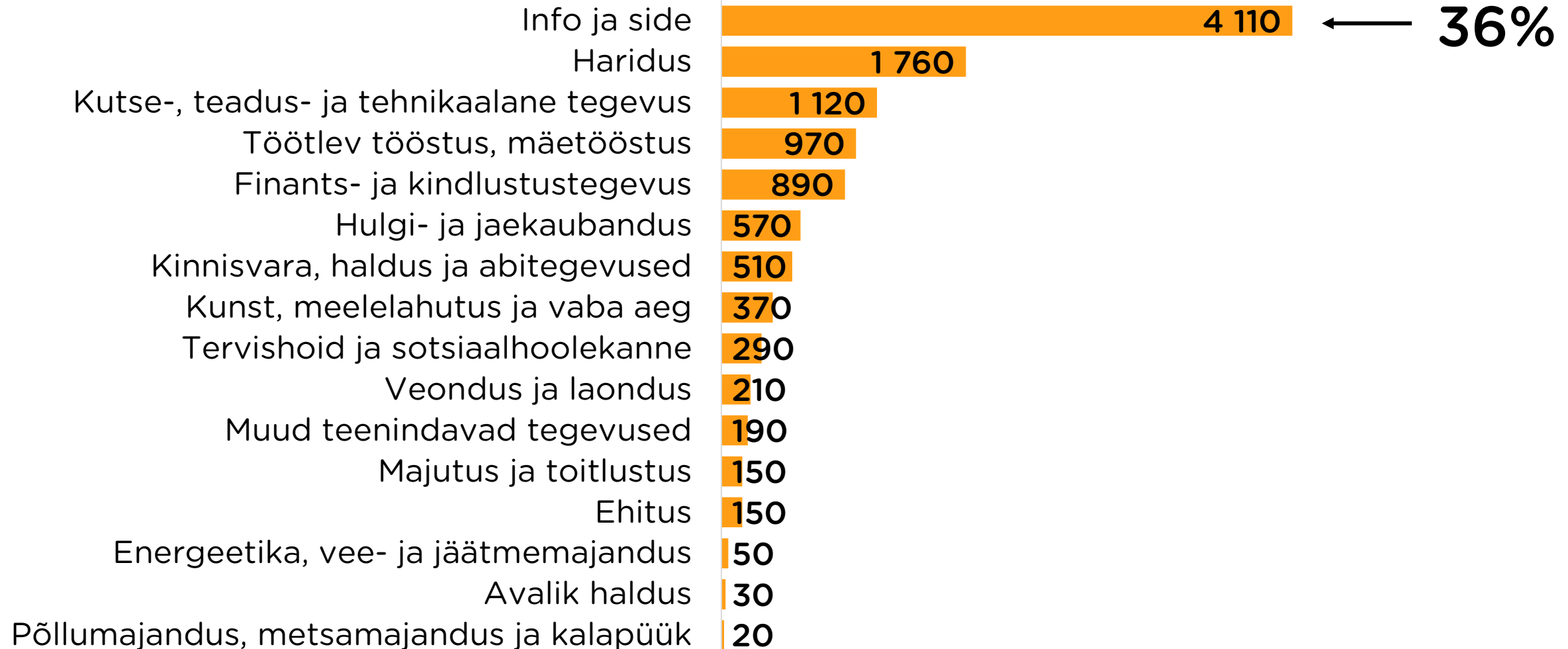
AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD AMETIALA PEARÜHMA JÄRGI, 2023

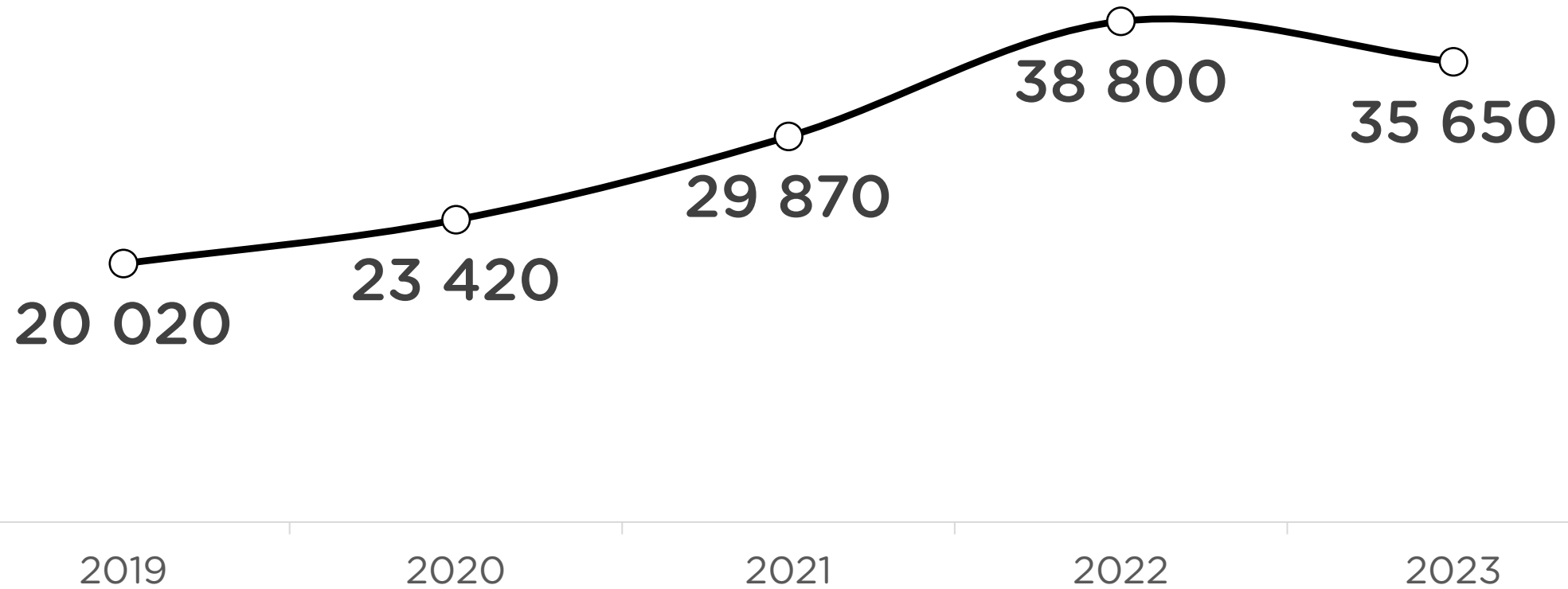
AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD: TIPPSPETSIALISTID JA JUHID

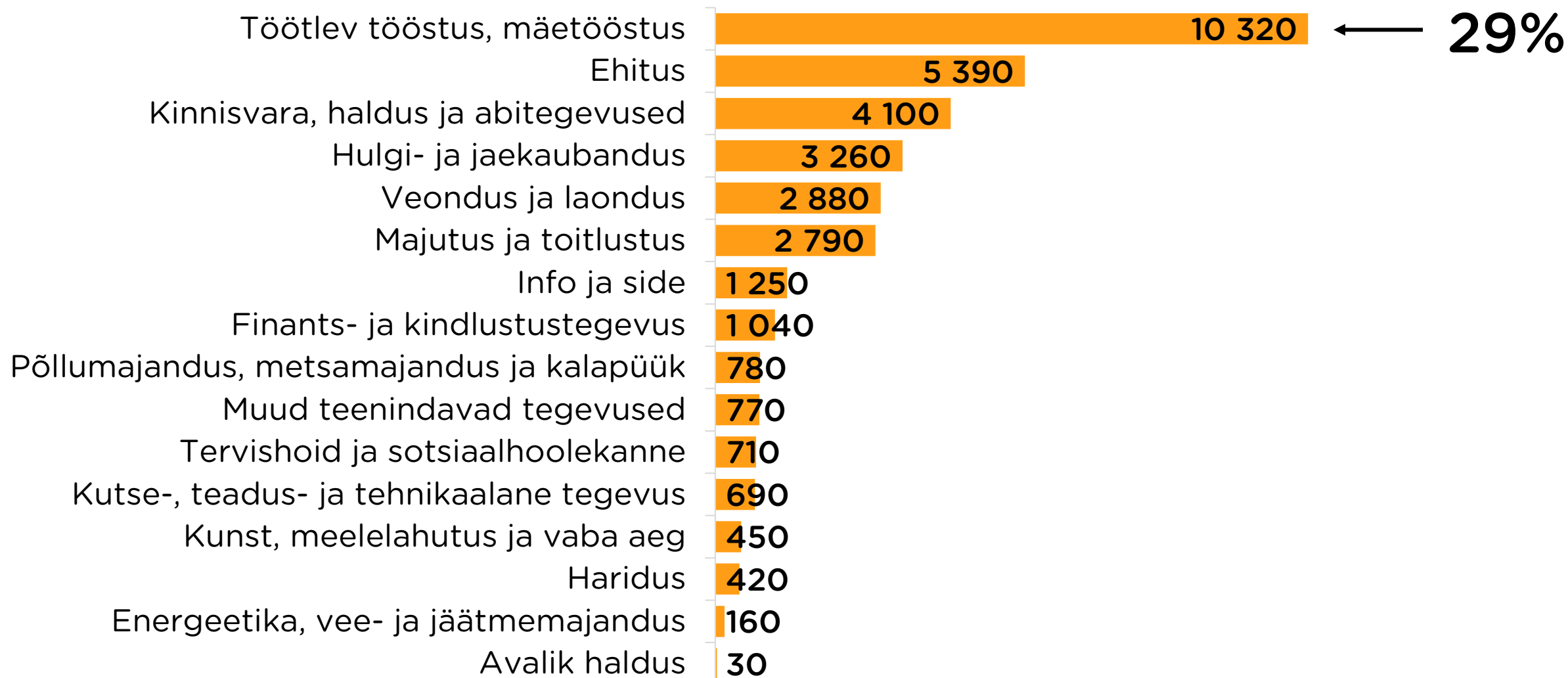
AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD: TIPPSPETSIALISTID JA JUHID 2023

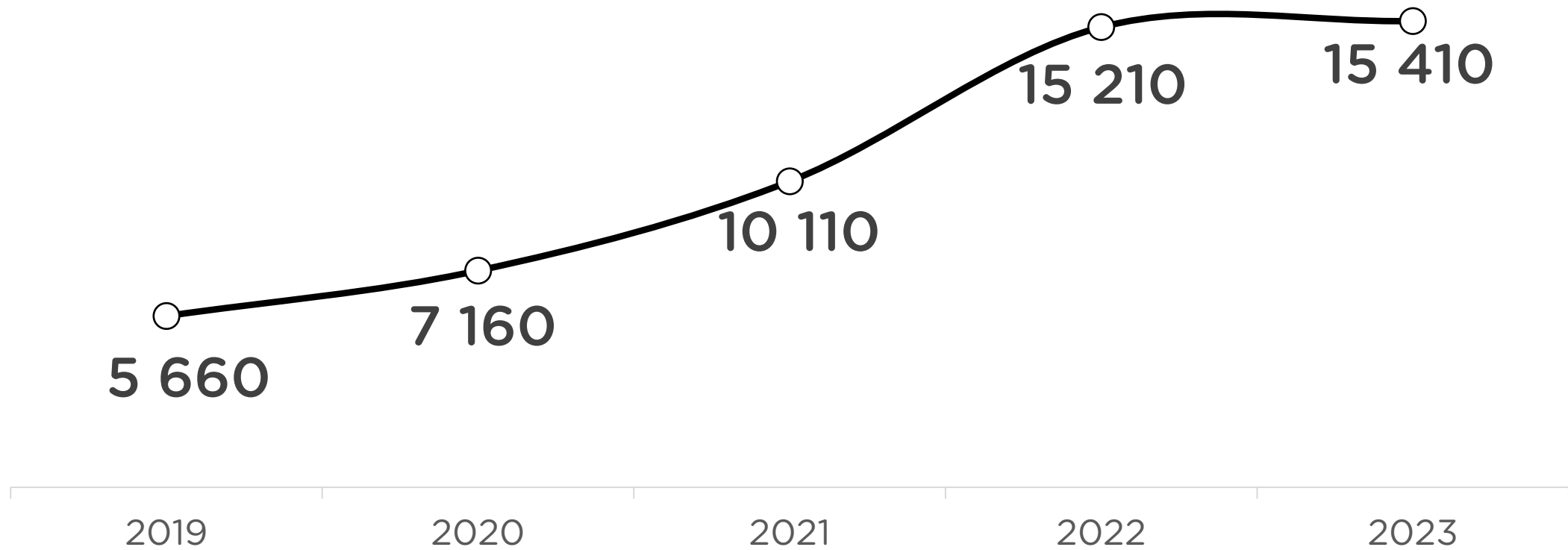
AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD: OSKUSTÖÖTAJAD

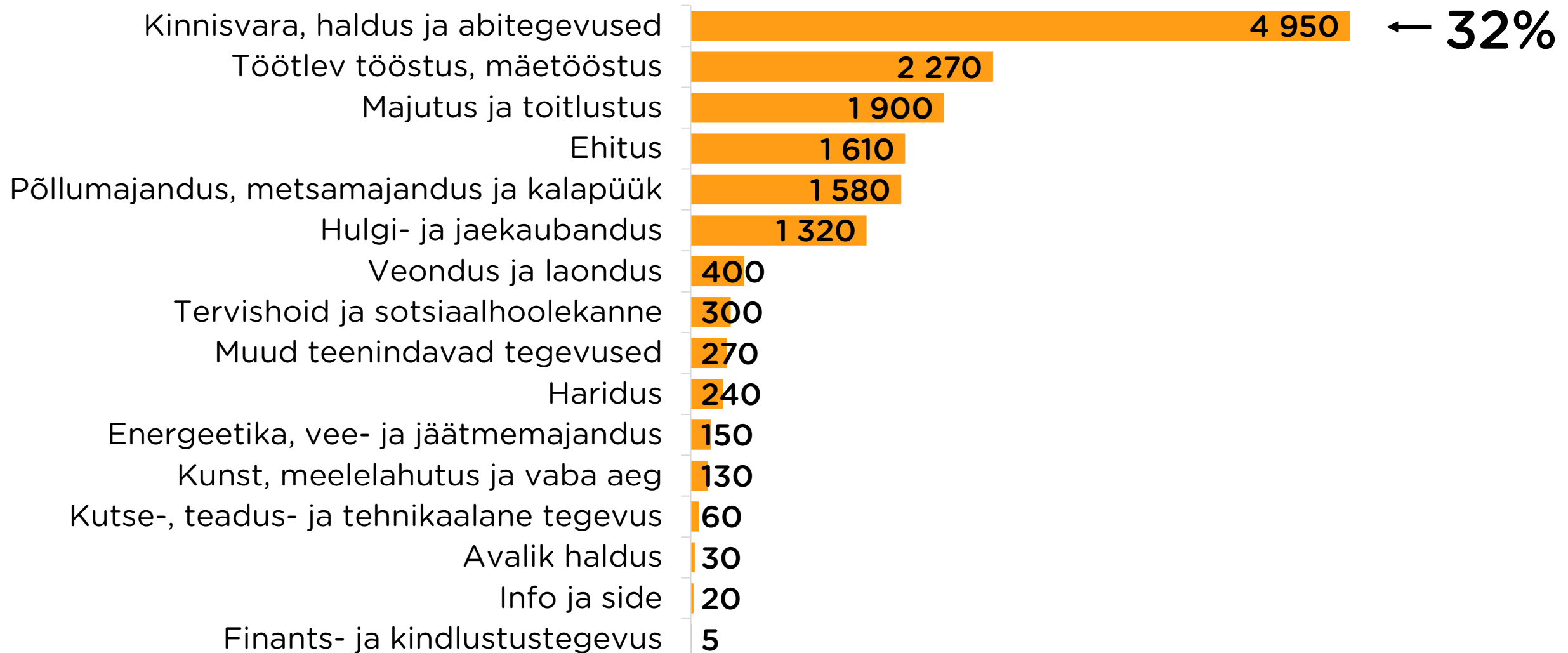
AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD: OSKUSTÖÖTAJAD 2023

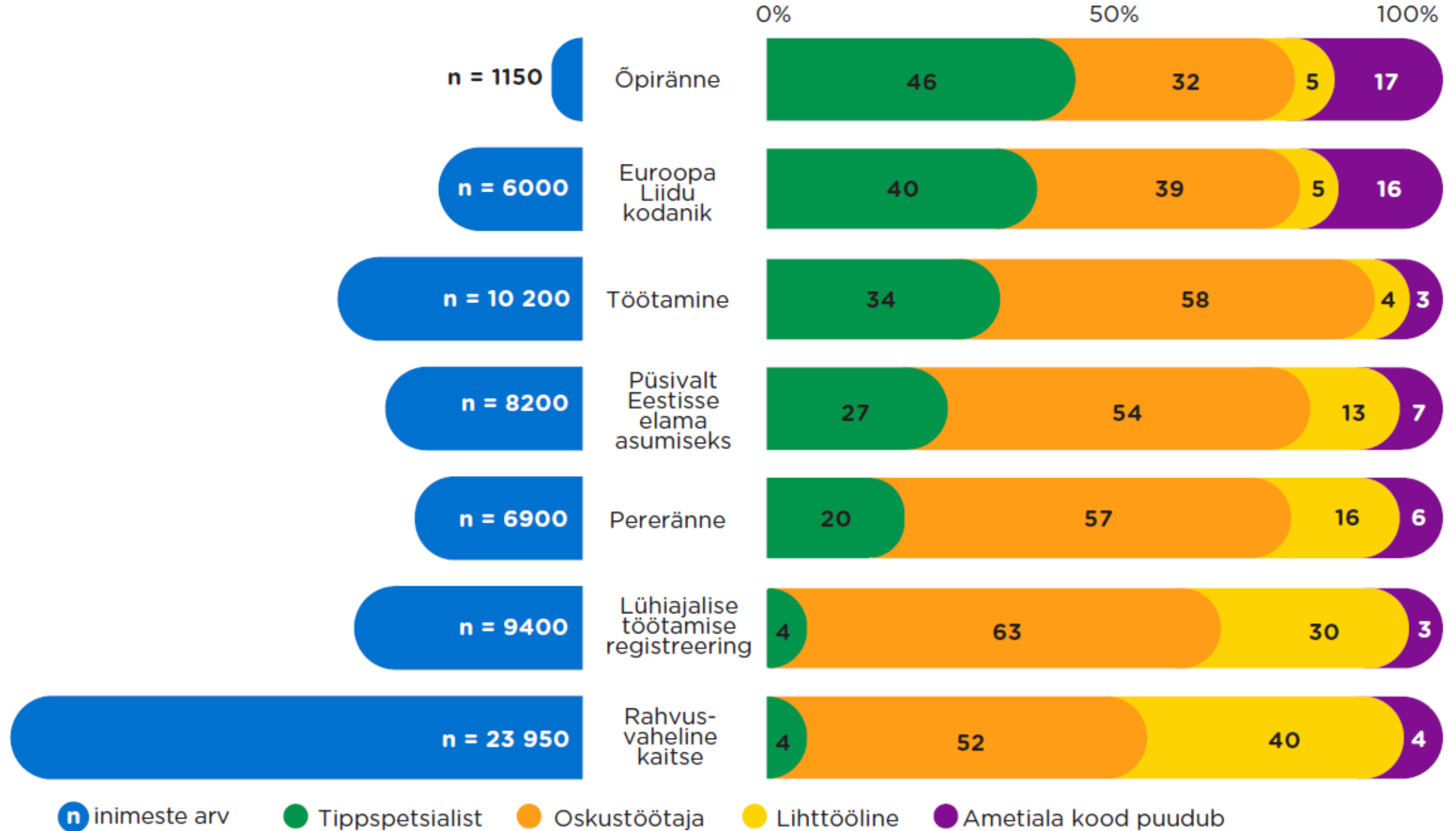
AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD: LIHTTÖÖLISED

AJUTINE VÄLISTÖÖJÕUD: LIHTTÖÖLISED 2023

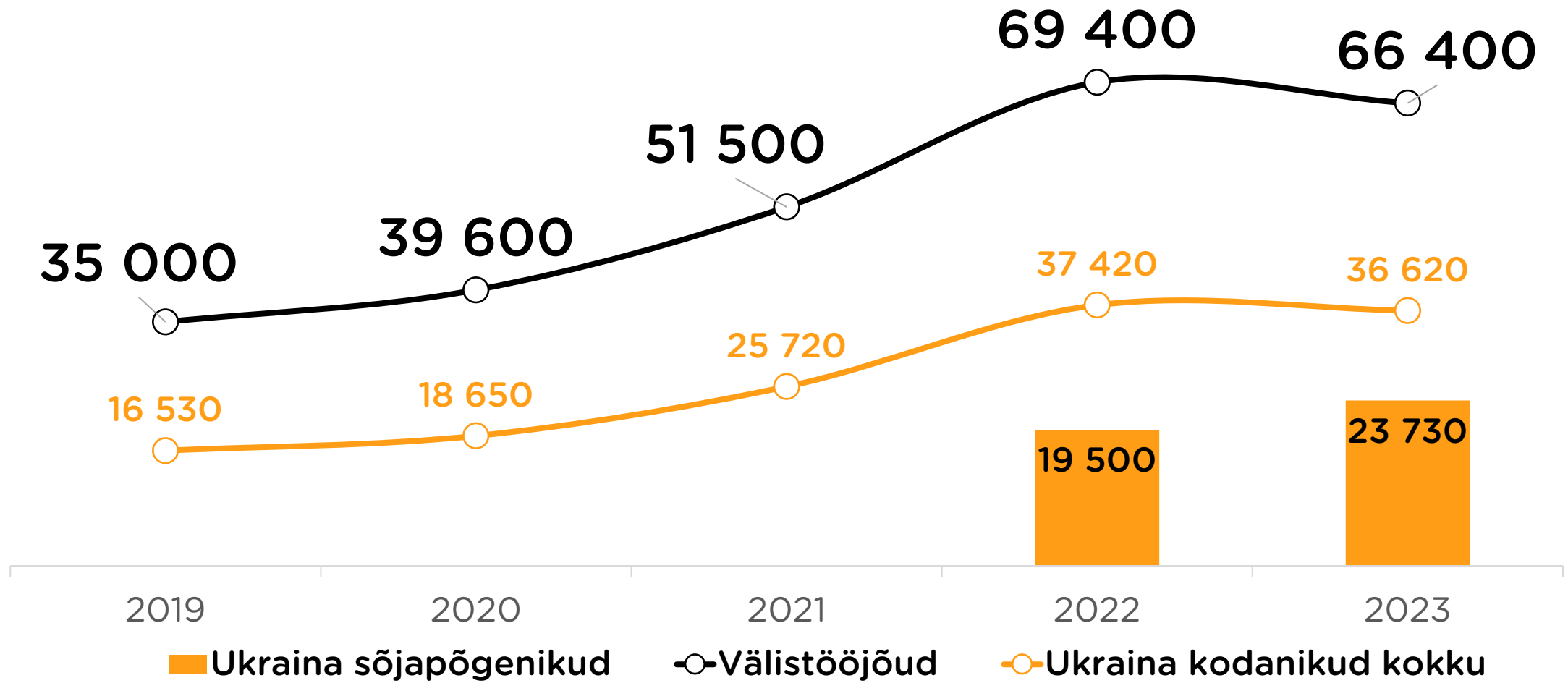
VÄLISTÖÖJÕUD: VIIBIMISE ALUSE JÄRGI

Allikas: OSKA, Maksu- ja Tolliameti töötamise register, Politsei- ja Piirivalveamet

AMETIALAGRUPP

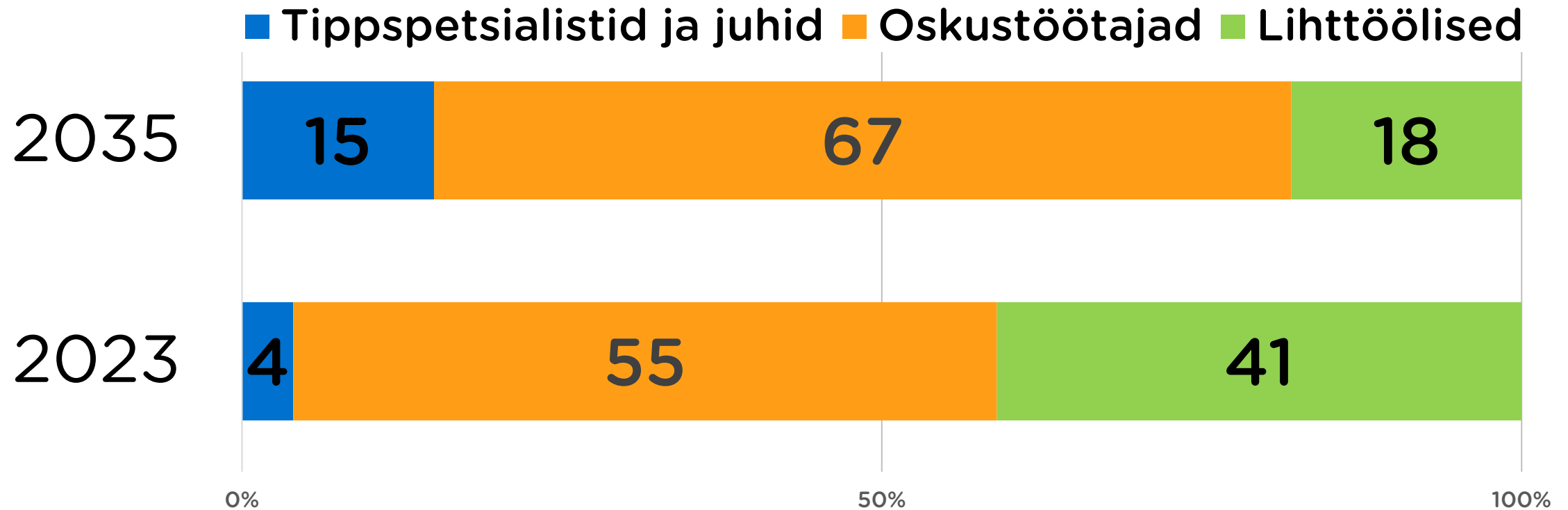
KOKKU
36 620

Kõigist
hõivatute
%

Sõja-
põgenikud
%

Ehitajad	4940	13	52
Koristajad	4210	11	85
Metalltoodete valmistajad	3570	18	34
Tootmise/kaubanduse lihttöötajad	3300	16	81
Toitlustuse teenindajad ja lihttöötajad	1980	9	91
Põllumehed	1780	13	58
Masinate ja seadmete tehnikud	1430	8	66
Müüjad	1350	3	86
Maismaatranspordi töötajad	1130	4	41
Toidu- ja joogitootjad	1090	15	78
Kokad	1060	10	82
Puittoodete valmistajad	1020	8	60
Muud lihttöötajad	740	6	78
Tööstusoperaatorid	730	10	71
Tekstiili- ja jalatsitootjad	560	8	69

UKRAINLASED: 2023 vs 2035

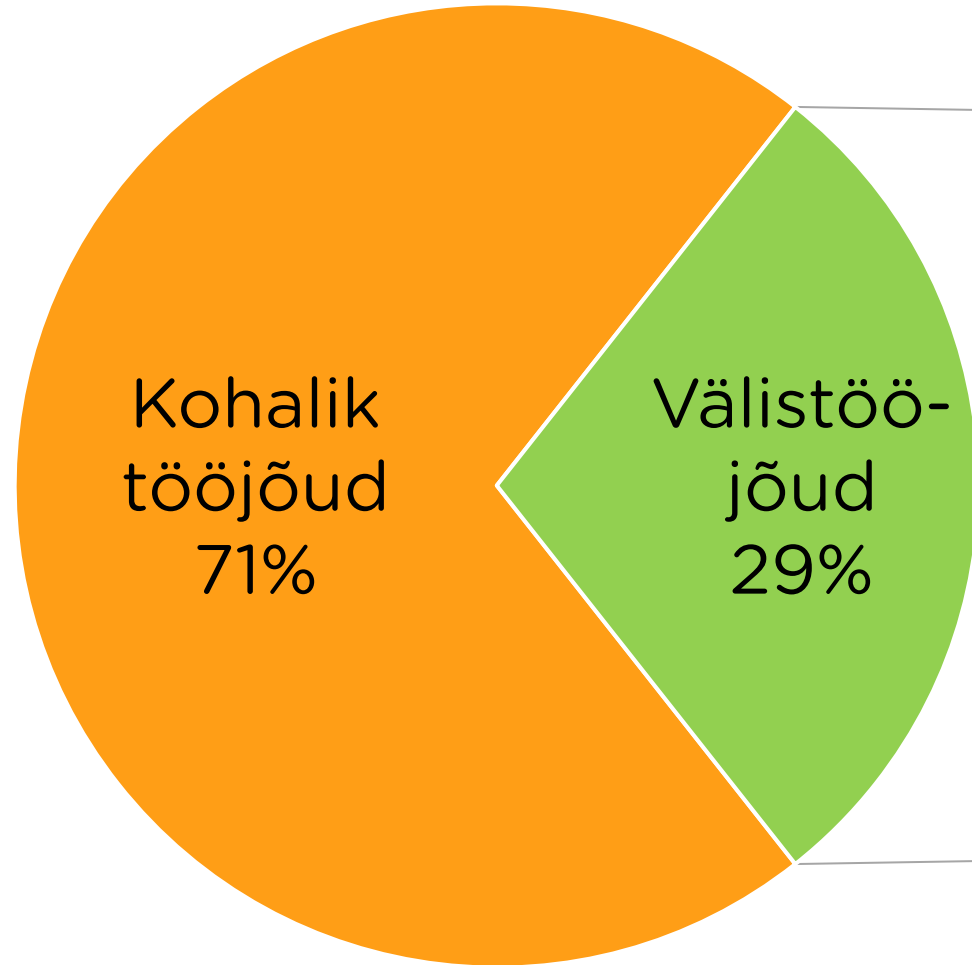

**IDU-
SEKTOR**

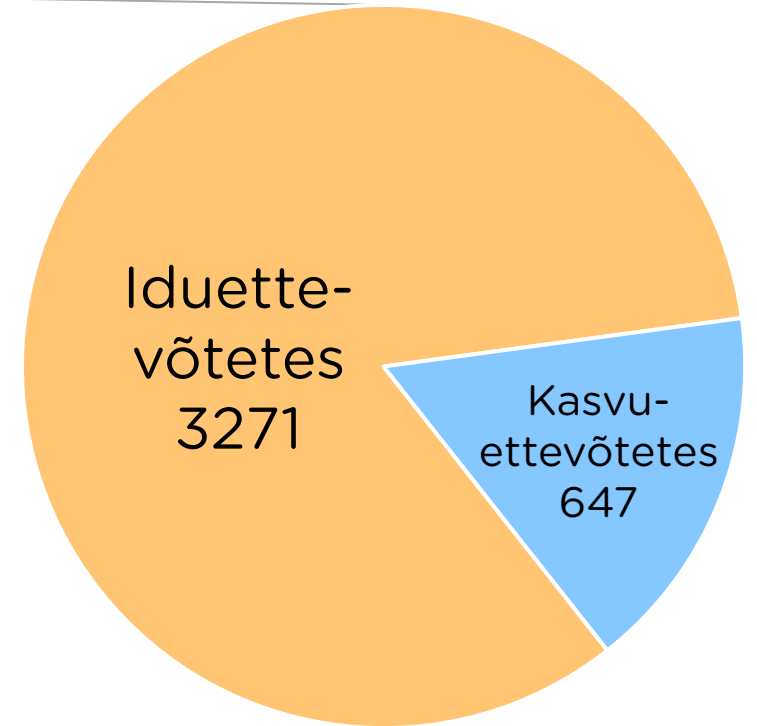

Idu- ja kasvuvetevõtetes on kokku 13 630 töötajat

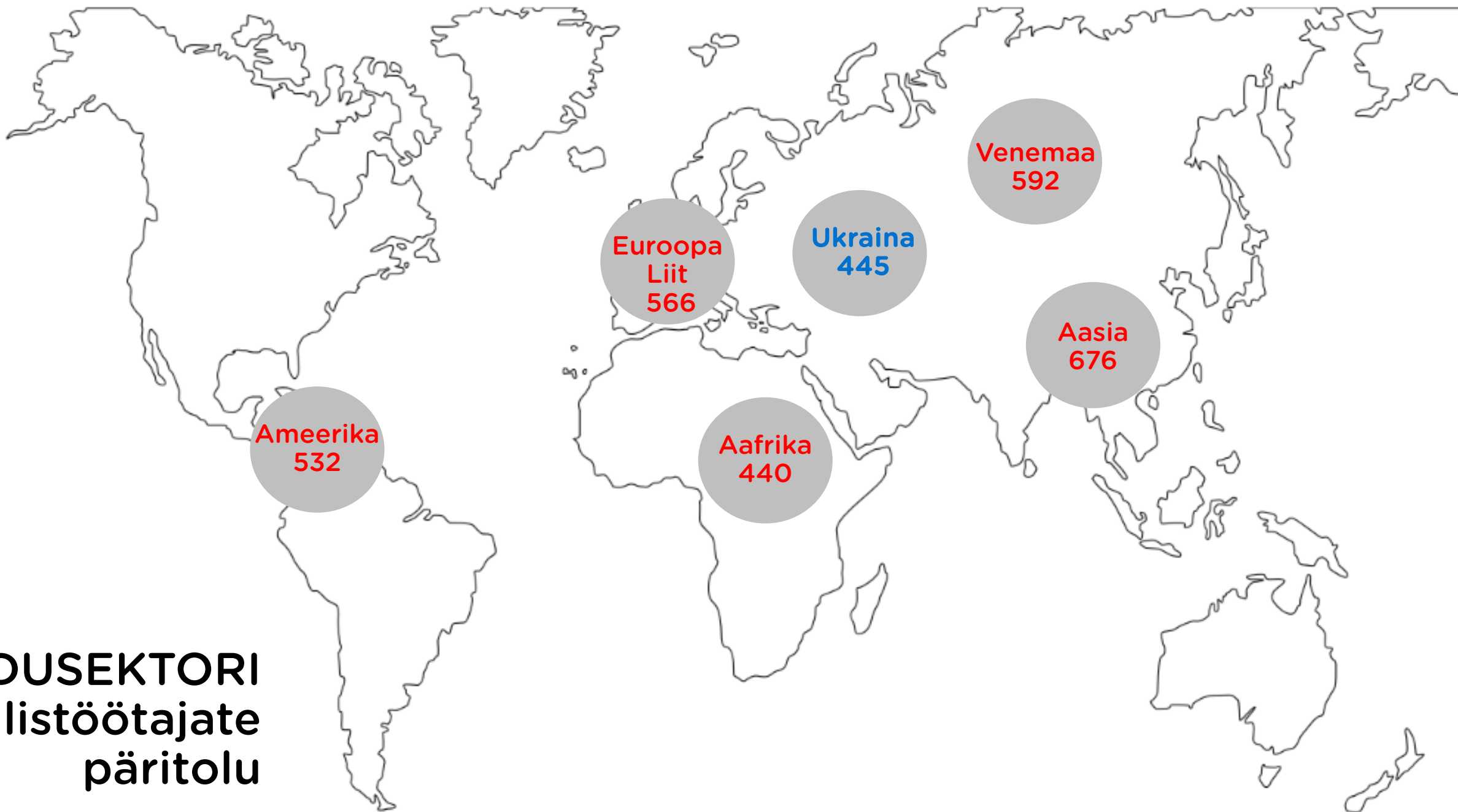
IDUSEKTORI HÕIVE KOKKU

VÄLISTÖÖJÕUD

IDUSEKTORI välistöötajate päritolu

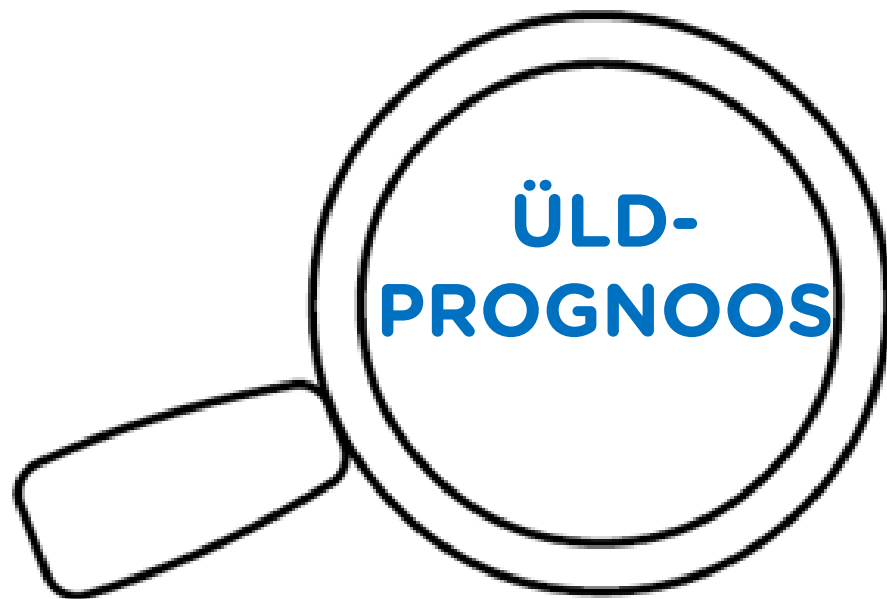

IDUSEKTORI välistööjõu ametialade TOP 10

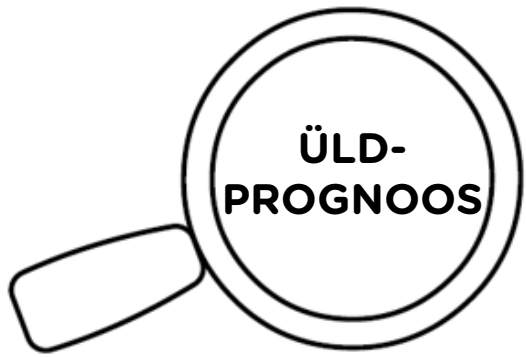
ARV

%

Tarkvaraarendajad	1270	32
Administratiivtöö lihtametnikud	940	24
Finantsanalüütikud	260	7
IKT süsteemihalduse spetsialistid ja juhid	240	6
Turundusspetsialistid ja juhid	210	5
Müügijuhid	120	3
Personalijuhid	110	3
Teadus- ja arendusjuhid	90	2
Erinevate valdkondade juhid	90	2
Loodusvaldkonna tippspetsialistid	80	2

**ÜLD-
PROGNOOS**

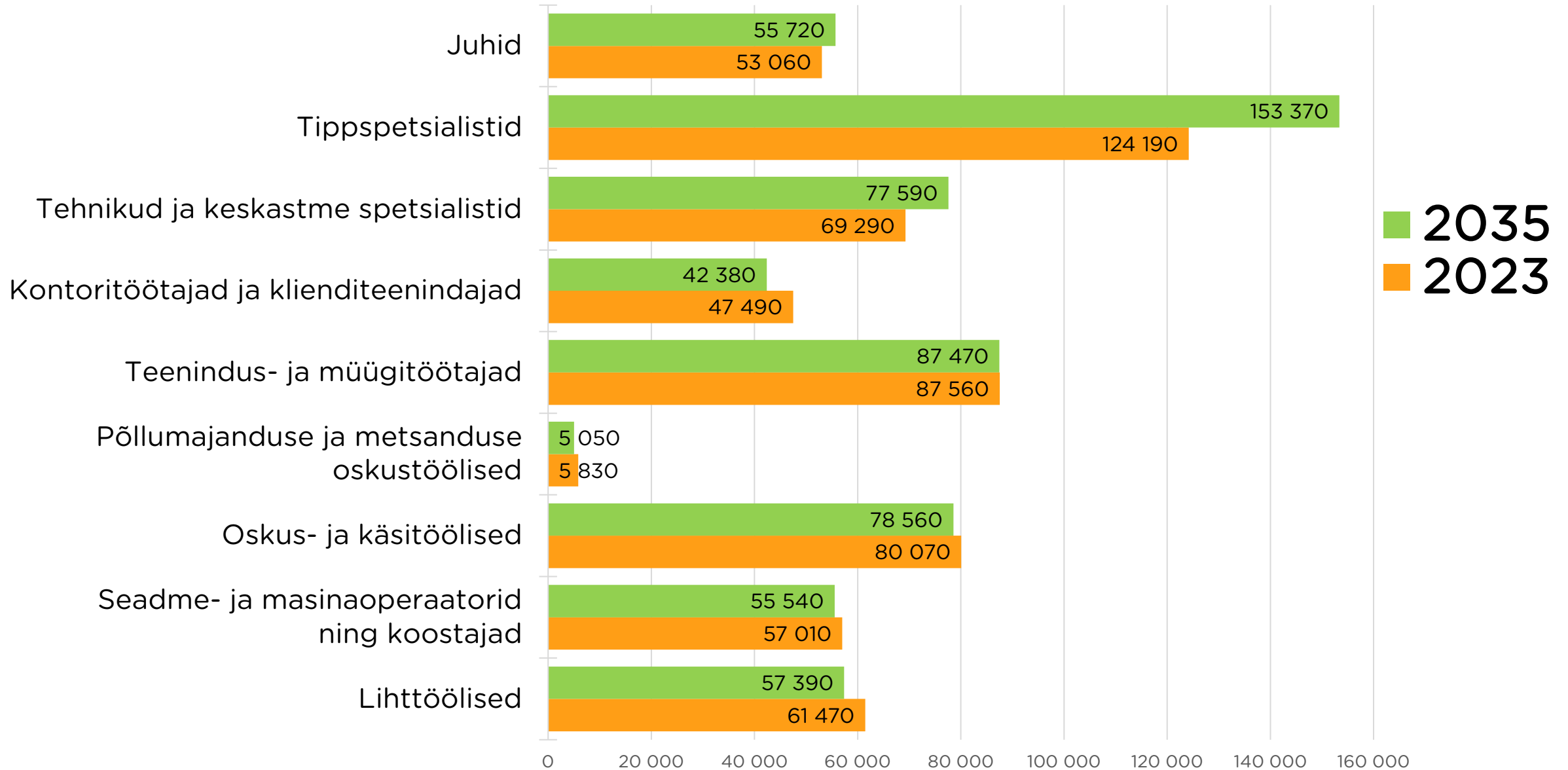
**PROGNOOS
2035**

HÕIVE 2023

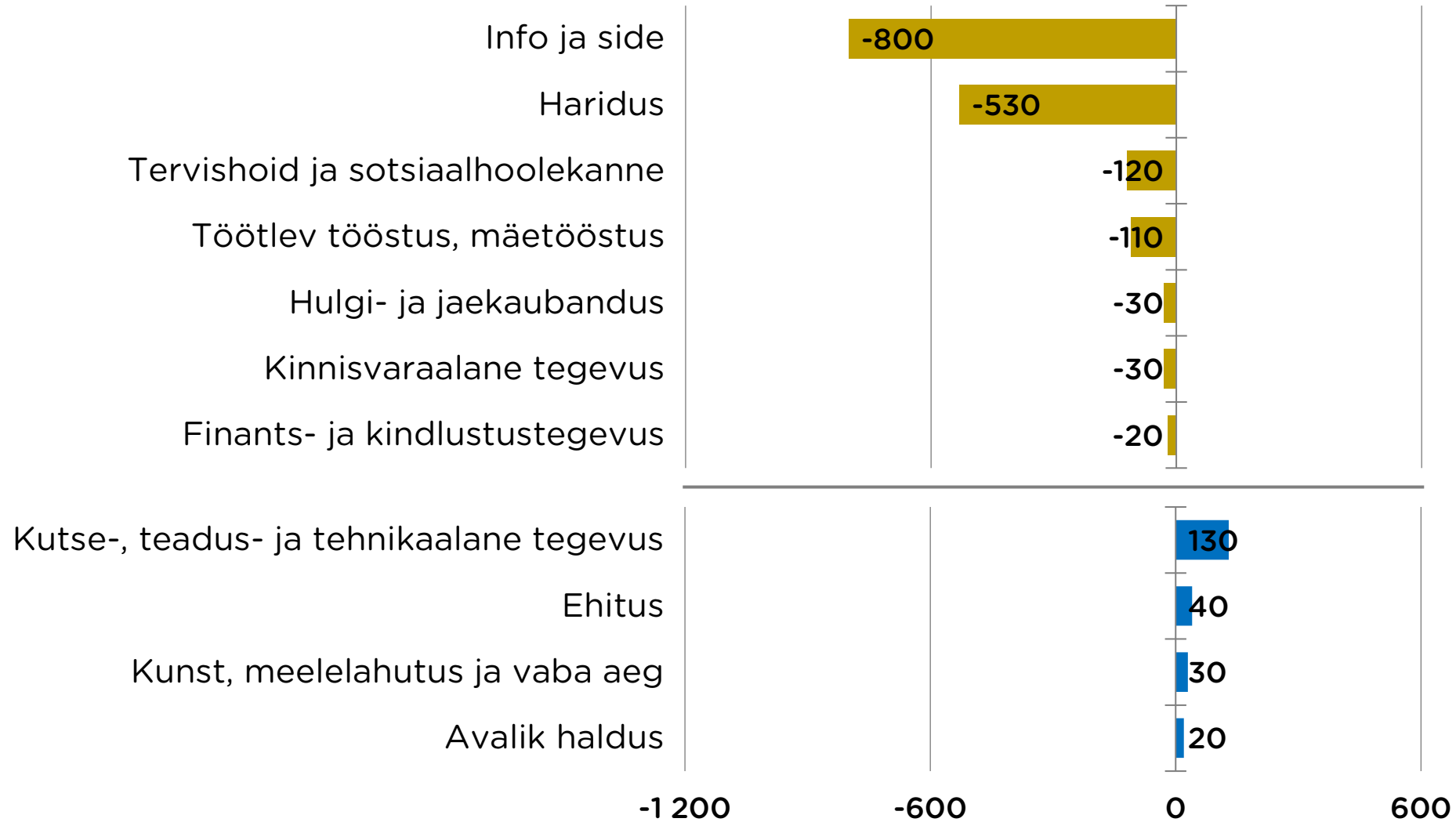

OSKA ÜLDPROGNOOS aastani 2035: ametiala pearühma järgi

PUUDUJÄÄK

ÜLEJÄÄK

Puudu
1400
tippspetsialisti ja
juhti aastas

PUUDUJÄÄK **ÜLEJÄÄK**

Veondus, laondus ja abistavad tegevused

-510

Jaekaubandus

-430

Töötlev tööstus, mäetööstus

-200

Kinnisvaraalane tegevus

-120

Haridus

-100

Mootorsõidukite müük ja remont

210

Majutus ja toitlustus

200

Muud tegevusalad

130

Ehitus

120

Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus

110

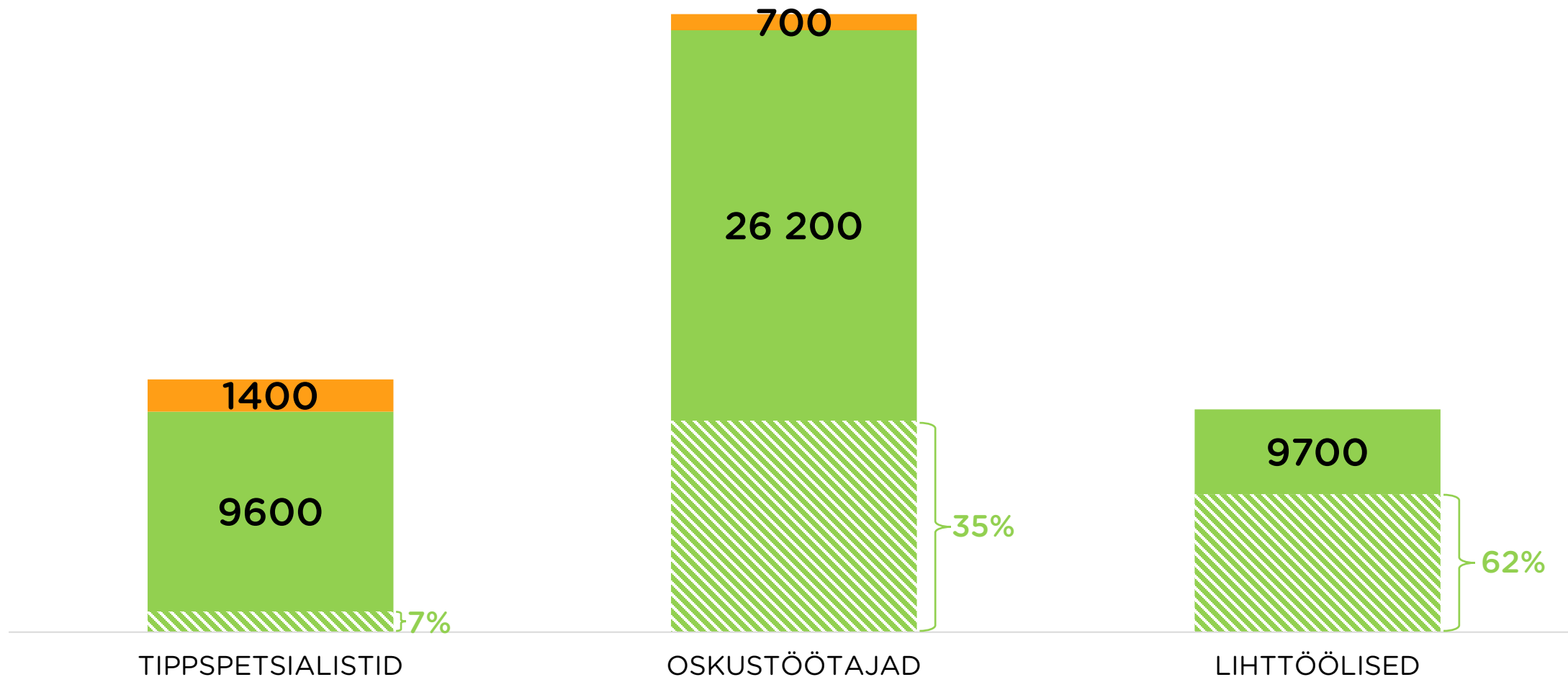
-600

0

600

Puudu
700
oskustöötajat
aastas

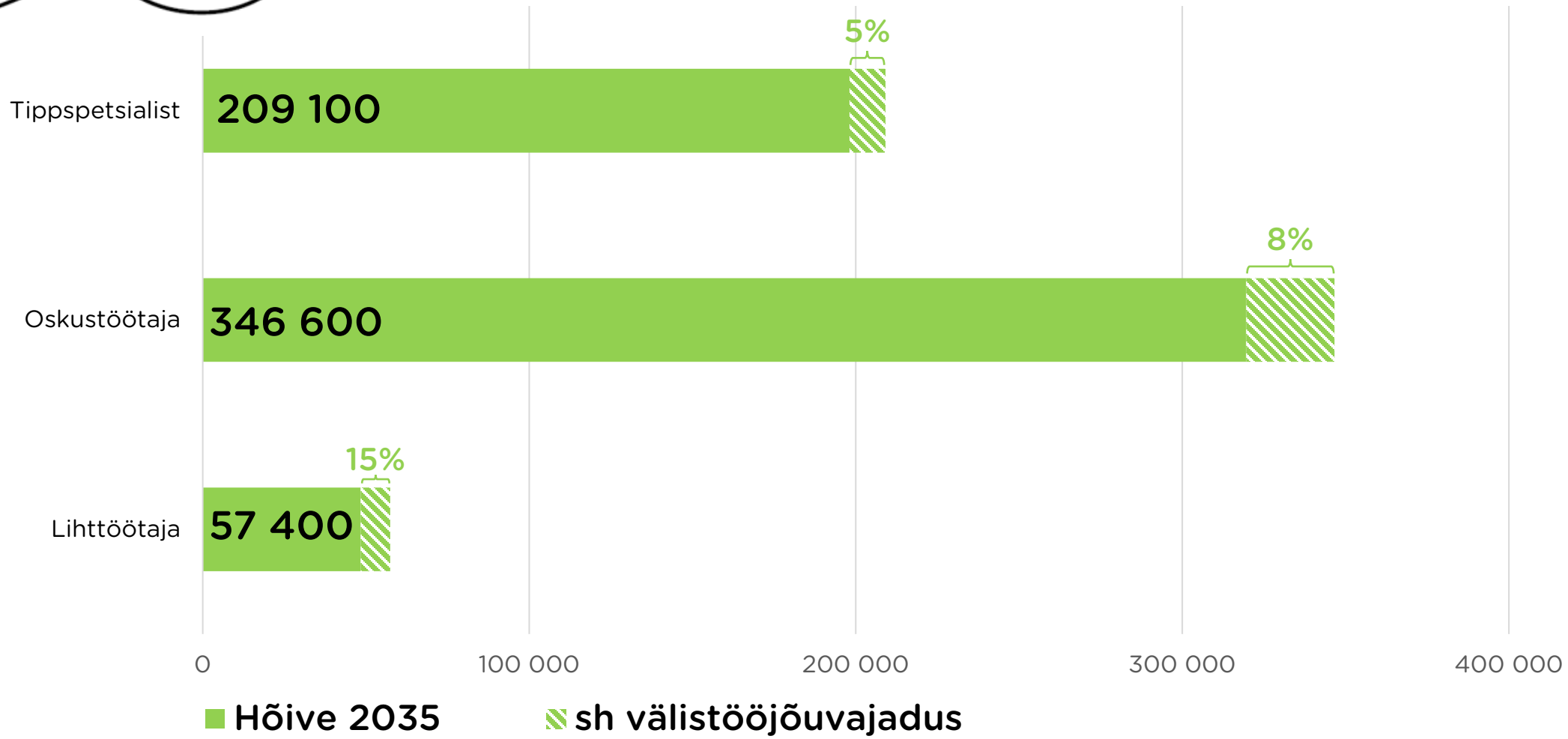
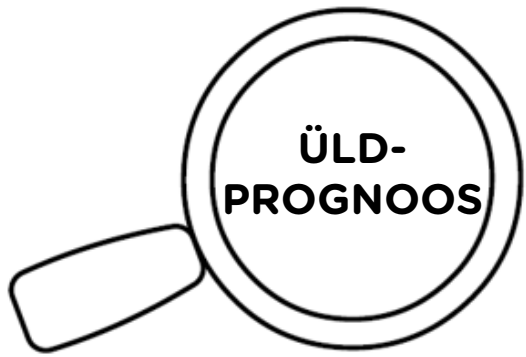
VÄLISTÖÖJÕU AASTANE VAJADUS

■ Tasemeõppest uue tööjõu pakkumise puudujääk aastas

■ Ajutine välistööjõud Eesti tööturul 2023 (4 kvartali keskmine)

▨ sh Ukraina sõjapõgenikud 2023

SOOVITUSED:

1. Vaja oleks **ühtset alust**, mis on töörande eesmärgid ja põhimõtted ning kuidas tööranne seostub teiste rände eesmärkidega
2. Läbi mõelda: milleks on **kvooti** vaja? Mis eesmärki see võiks täita?
3. Kasutada erinevaid **palgakriteeriume** - erinevatel oskustasemetele erinevad kriteeriumid
4. Siduda palgakriteeriumid ka **valdkondadega** - IKT palgad ei ole samad, mis tööstuse või tervishoiu valdkonna palgad
5. Pöörata rohkem tähelepanu **õpirändele ja pererändele**, et suunata neid paremini tööturule
6. Kiirmenetluse sisseviimiseks rakendada **“usaldusväärse ettevõtja”** meetet
7. Rakendada **riikidevaheliste koostöölepetega** kontrollitud töörande meetet

KÜSIMUSED?!

LÕPETUSEKS

OSKA välistööjõu uuringu aruanne ja infomaterjalid:

<https://uuringud.oska.kutsekoda.ee/uuringud/välistööjõud>

Tänased esitlused:

Kutsekoja veebis järelvaadatavad

Viimati avaldatud uuringud

Tuuleenergeetika uuring

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seireuuring

Tervishoiuvaldkonna uuring

Peagi avaldame

Kinnisvara valdkonna uuring

Uuemad ▾

Tuuleenergeetika
2025

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia SEIREARUANNE 2024
2024

Tervishoid
2024

Farmaatsiatööstus
2024

Ehitus
2024

Transport
2024

Perearstiabi
2024

Logistika
2024

Tulekul

9. aprill (kl 13.30) Oskuste Kompassi töötuba töötukassa karjäärimeessil

23. aprill (kl 10.00) OSKA infopäev Tartus

23. aprill (kl 16.00) Oskuste Akadeemia veebiseminar „Loovus kui supervõime“

OSKA prognoosib Eesti tööjõu- ja oskuste vajadust

OSKA uuringud aitavad teha tarku karjäärivalikuid ning kujundada
tulevikku vaatavat töö- ja hariduspoliitikat

<https://oska.kutsekoda.ee/>